

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4119-10

5. januar 2022

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2022

1. Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2022, jf. Innst. 15 S (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022), samt Innst. 6 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2022.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, de strategiske områdene under disse samt krav til styringsinformasjon.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
styringsavdelingen

Saksbehandler
Elin E. Sørum
22 24 79 93

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

De sektorpolitiske prioriteringene fra AID er utformet med utgangspunkt i målene for Forskningsrådet og departementets sektoransvar for forskning.

Mål og strategiske områder for Forskningsrådet

Departementets prioriteringer og tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under mål 1 "Økt vitenskapelig kvalitet" og mål 3 "Møte store samfunnsutfordringer". Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 "Et velfungerende forskningssystem" og mål 5 "God rådgivning". Departementets prioriteringer skal særlig støtte opp under de strategiske områdene "Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive tjenester" og "Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden".

Sektoransvaret for forskning

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og til å nå mål og prioriteringer for AIDs politikkområder.

Følgende mål omtales i Prop. 1 S (2021–2022):

- Et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Økonomisk og sosial sikkerhet
- Et sikkert og seriøst arbeidsliv
- Flere innvandrere er i arbeid og deltar i samfunnslivet

Målene skal gi retning for departementets arbeid og utvikling innenfor sektoren. De skal også gi retning for forskning og utvikling av kunnskapsgrunnlag.

Vi viser til ASDs FoU-strategi for 2019–2023 *Omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting*. Strategien beskriver overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer som skal bidra til å nå målene for utvikling av arbeids- og velferdssektoren. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp strategiens overordnede og prioriterte kunnskapsbehov:

- Utvikle et kunnskapsgrunnlag for bredden i sektoransvaret: Dette innebærer forskning om:
 - Bærekraftig velferdssamfunn og grunnleggende systemtrekk
 - Arbeidsmarked og arbeidsliv
 - Arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet, inkl. kunnskapsutvikling om risikoforhold i petroleumsnæringen
 - Inntektssikring, økonomisk trygghet og sosial sikkerhet
 - Forvaltningens organisering og gjennomføringsevne

- Prioritere et godt kunnskapsgrunnlag for målet om et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting: Dette innebærer forskning om:
 - Arbeidsmarked og arbeidslivets utvikling over tid – funksjonsmåte og omstilling
 - Politikk, virkemidler, tjenester og tiltak for arbeidsinkludering, forebygging og lengre yrkeskarrierer
 - Betydningen av helse, kompetanse og ferdigheter for bl.a. frafall og inkludering

Tildelingen fra AID skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet, og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål, jf. departementets FoU-strategi.

Særlige forventninger

Et kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting

Vi viser til omtale over av departementets prioritering i vår FoU-strategi. Tildelingen skal bidra til forskning av høy kvalitet som kan understøtte utvikling av politikk, virkemidler, tjenester og tiltak som innrettes mot dette.

Forskningsinnsatsen innenfor dette området inkluderer forskning som belyser konsekvenser av pandemien for arbeidsmarked, arbeidsliv og samfunn.

Områder med forbedringspotensial

AID forventer at Forskningsrådet bidrar til å opprettholde kapasitet og kompetanse på områder som vurderes som forskningssterke. Videre forventes det at Forskningsrådet bidrar til å bygge forskningskapasitet på områder som er strategisk viktige for departementet og vår sektor, og hvor det bl.a. er ønskelig å få fram flere og bedre søknader. Vi viser her til den pågående fagdialogen mellom departementet og Forskningsrådet om følgende områder med forbedringspotensial:

- Arbeidsmiljø og arbeidshelse, herunder arbeidsplassperspektivet
- Kompetanse, arbeidsmarked og arbeidsliv
- Pensjon
- Arbeids- og velferdstjenestene
- Intervensjoner/forsøk/eksperimenter

På disse områdene forventer vi at Forskningsrådet finner måter å etterspørre forskning på som er egnet til å mobilisere relevante FoU-miljøer og øke tilfanget av støtteverdige søknader.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av særlig strategisk betydning når det gjelder å bidra til velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Samtidig er det forskningsbaserte grunnlaget for utvikling av tjenester, praksis og utdanningene preget av svakheter. Departementets tildeling til Forskningsrådet skal bidra til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskningen på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne, som f.eks. helsetjenester,

utdanningstjenester og tjenester knyttet til barne- og familieområdet. Innsatsen inkluderer en satsing på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene. Forskningsrådets innsats for å styrke dette området inngår i oppfølgingen av det strategiske området "Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive tjenester", jf. omtalen i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer.

Forskningsrådet har også rapportert om utfordringer knyttet til å få frem juridiske perspektiver i arbeids- og velferdsforskningen og rettsvitenskap generelt. På dette området viser vi til samarbeidet mellom AID, JD og KD om etablering av en langsiktig satsing på rettsvitenskap, herunder forskning knyttet til trygderett og EØS-rett. Satsingens utgangspunkt er bl.a. NOU 2020:9 Blindsonen, fra granskningen av feilpraktiseringen av folketrygdens oppholdskrav ved reiser i EØS-området. Departementets forventninger til Forskningsrådet er i hovedsak at satsingen innrettes for å ivareta følgende formål:

- Styrke og bygge fagmiljøer samt øke kapasitet til forskning i miljøene
- Øke antallet søknader fra de rettsvitenskapelige miljøene
- Få mer rettsvitenskapelig forskning som grunnlag for forvaltningens ansvar for og arbeid med regelverksutvikling og praktisering, og for rettspraksis i rettsapparatet
- At forskningen inngår i utdanning av jurister

Departementet viser for øvrig til dialog mellom de tre departementene og Forskningsrådet høsten 2021 om forventninger og kunnskapsbehov.

Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten

AID har det overordnede myndighetsansvaret for sikkerhet og arbeidsmiljø i petroleumsnæringen. I en tid med store omstillinger og endringer i næringen er det avgjørende å frembringe et mest mulig relevant kunnskapsgrunnlag. AID forventer grunnleggende og anvendt forskning som bidrar til ny kompetanse, teknologi og innovasjoner for å forhindre storulykker, samt forbedret arbeidshelse, arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumsnæringen.

Brukerinvolvering og formidling

Involvering av brukere som partnere i forskningen kan bidra til at forskningsaktiviteter og resultater blir mer relevante og kan tas i bruk på best mulig måte. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper. Vi forventer at Forskningsrådet bidrar til slik brukermedvirkning der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans.

AID forventer også at Forskningsrådet har høy aktivitet på formidling, sammenstilling og spredning av forskningsbasert kunnskap fra programmer og aktiviteter som er relevante for AIDs sektor.

God rådgivning

Forskningsrådet skal gi departementet råd som grunnlag for utforming av sektorpolitiske prioriteringer, og for hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. AID legger til grunn at rådene skal være relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog. Departementet er spesielt opptatt av at rådene skal være relevante for å ivareta behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det synes viktig. Vi viser i den sammenheng til det pågående samarbeidet om å utarbeide en sektoranalyse for departementet som grunnlag for departementets strategiske valg og prioriteringer av forskningsbehov.

Departementet vil vektlegge prioriteringene over i styringsdialogen med Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon og rapport på samlet måloppnåelse

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der omtales styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene. Denne styringsinformasjonen rapporteres og presenteres samlet i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse).

Departementet ber også om styringsinformasjon knyttet til de sektorpolitiske prioriteringene, jf. punkt 5 i vårt tildelingsbrev.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022

Forskningsrådet tildeles totalt 186,326 mill. kroner i 2022. Fordelingen av midler over forskjellige kapitler og poster i departementets budsjett følger nedenfor.

Vi gjør oppmerksom på at inntil Forskningsrådet har fullført overgangen fra programmer til porteføljer vil vår tildeling, som før, delvis adresseres til programmene.

Kap./Post	Formål	BELØP 2022
601.50	Forskning om velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM II)	107 925 377
671.50	Forskning om velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM II) Integreringsforskning	10 151 000
601.50	Forskning om arbeids- og velferdstjenester (Helsevel)	32 259 826
601.50	Forskning om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (Petromaks)	22 989 797
601.50	Satsing på rettsvitenskap/trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 500 000
601.50	Forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene	7 500 000
	Sum:	186 326 000

Til grunn for bevilgningen ligger en reduksjon på 0,5 % fra 2021 til 2022 som tiltak for avbyråkratisering og effektivisering. Midlene utbetales i to terminer, henholdsvis i januar og august.

Budsjettmessige føringer

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1 i tildelingsbrevet.

Midlene skal finansiere forskning som i hovedsak er av anvendt karakter. Tildeling av midler til forskning skal skje på bakgrunn av en vurdering av både vitenskapelig kvalitet og relevans for sektorpolitiske prioriteringer. Departementet forventer at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom porteføljer og satsinger som har berøringsflater med hverandre.

De midler som AID stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. AID gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet.

Når det gjelder kap 601, post 50, er denne styrket med 5,5 mill. kroner til oppfølging av granskningsutvalgets rapport i NOU 2020: 9 Blindsonen. Midlene skal anvendes av Forskningsrådet til en satsing på økt kapasitets- og kunnskapsoppbygging på EU/EØS-rett og gjennomføring i Norge. Det vises til pkt. 2.1 foran om forventninger knyttet til satsingen. Tildelingen skal sees i sammenheng med tildelingen fra JD til EØS-rett.

Posten er også økt med 7,5 mill. kroner til en satsing på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene. Satsingen er under planlegging som et samarbeid mellom Forskningsrådet og Arbeids- og velferdsdirektoratet. Vi viser også til KDs tildelingsbrev. KD ber Forskningsrådet om å omprioritere 30,5 mill. kroner av avsetningene til IKT-forskning innen kunstig intelligens og digital trygghet, inkludert de rettslige rammene for kunstig intelligens, og teknologiske problemstillinger med relevans for utvikling av system og tjenester i forvaltningen. Dette er midler som også skal understøtte AIDs tildeling til NFR til forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene.

Midlene over kap. 671, post 50, skal brukes til forskning av høy kvalitet som sikrer et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling av integreringspolitikken. Midler gis til formål som inntil videre følges opp gjennom programplanen for VAM II.

Avsetninger

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetningene for å sikre at økonomiregelverket og bevilgningsreglementet er ivaretatt. AID vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioriteringer av avsetninger på departementets område til

prioriterte satsinger i tråd med de føringene som er omtalt i Prop. 1 S for KD og Prop. 1 S for ASD.

AID har følgende omprioriteringer knyttet til avsetninger:

- 10 mill. kroner fra avsetningene omprioriteres til forskning innen rettsvitenskap og EØS-rett. Midlene skal sees i sammenheng med satsingen omtalt ovenfor.
- 10 mill. kroner fra avsetningene omprioriteres til Forskningsrådets satsing Innovasjonsarena i offentlig sektor. Midlene skal anvendes i tråd med prioriteringer omtalt under pkt. 2.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. AID viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer

AID ber om rapportering med utgangspunkt i Mål 1 "Økt vitenskapelig kvalitet" og Mål 3 "Møte store samfunnsutfordringer". Vi ber særlig om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Forskning for omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial, herunder forskning om arbeids- og velferdstjenester
- Forskning om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten
- Forskning om integrering

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer skal presenteres i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Forskningsrådet skal rapportere i tråd med føringene som er gitt i dokumentet "*Forskningsrådets årsrapport og vedlegg til årsrapport: Struktur og forventninger til innhold*", jf. vedlegg 1 til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal i sin rapportering legge vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet. AID legger særlig vekt på følgende elementer i rapporteringen:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte forskning som er relevant for departementets prioriteringer og for å løse definerte utfordringer for sektoren?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å styrke samarbeidet mellom forskningen, forvaltningen og utdanningene?

Vi viser også til styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der det er mulig og hensiktsmessig skal styringsinformasjonen brytes ned på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

Departementet ønsker en dialog med Forskningsrådet i februar/mars om potensial for utvikling og forbedring av rapporteringen som et godt grunnlag for strategisk styring. Vi viser i denne sammenheng til vårt tilbakemeldingsdokument og KDs tilbakemeldinger i styringsdialogen i 2021. Vi er informert om at Forskningsrådet er i gang med å stramme inn på omfang og form i rapporteringen for 2021, bl.a. slik at styringsinformasjonen kommer tydeligere fram. Forskningsrådet arbeider også med å få et bedre datagrunnlag med lengre tidsserier for den faste resultatrapporteringen i departementsrapportene. I dialogen med Forskningsrådet ønsker vi bl.a. en redegjørelse for hvilken betydning dette får for rapporteringen til AID.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2022. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen